

Krwawienie z przewodu pokarmowego

.Krwawienie z przewodu pokarmowego oznacza wynacznienie krwi do światła przewodu pokarmowego.

.Krwawienia, w których jednorazowa utrata krwi przekracza 500 ml, określa się jako ostre, a dzienna utrata krwi około 50 ml – jako krwawienie przewlekłe.

.Krwawienie utajone to obecność krwi w stolcu wykrywalna w badaniach laboratoryjnych, bez makroskopowo widocznej krwi w stolcu.

- . Więzadło Treitza=granica
- . Powyżej tj. przełyk żołądek i XII-ca → krwawienie z gopp
- . Poniżej → dopp

Przyczyny krwawienia z GOPP

Częste

.wrzód żołądka lub dwunastnicy – najczęstsza przyczyna (50-75% wszystkich krwawień z GOPP)

.gastropatia krwotoczna (10-20%)

.żylaki przełyku oraz wpustu żołądka (około 10%) – powstają najczęściej z powodu nadciśnienia wrotnego w marskości wątroby

.owrzodzenia przełyku wklajające chorobę refleksową – zlokalizowane zwykle w dalszej części przełyku,

.pęknięcia błony śluzowej w obrębie wpustu, czyli zespół Mallory'go i Weissa (3-7% krwawień z GOPP)

Przyczyny krwawienia z GOPP

Rzadkie

- . rak przełyku lub żołądka
- .GAVE (gastric antral vascular ectasia) – rozszerzenia naczyń w części przedodźwiernikowej żołądka u chorych z marskością wątroby (tzw. żołądek arbuzowaty, watermelon stomach)
- .gastropatia wrotna
- .uraz przełyku
- .teleangiectasie
- .tętniaki (aorty, tętnicy śledzionowej, tętnicy trzustkowo-dwunastniczej)
- .koagulopatie
- .małopłytkowość

Czynniki sprzyjające wystąpieniu krwawienia

- .wiek > 50 lat
- .przebyty krwotok z wrzodu żołądka lub dwunastnicy
- .zakażenie *Helicobacter pylori*
- .przyjmowanie niesteroidowych leków przeciwzapalnych lub leków zmniejszających krzepliwość krwi
- .NLZP

Przyczyny krwawień z DOPP

Częste

- .guzki krwawnicze (żylaki odbytu) – najczęstsza przyczyna krwawień z DOPP, niezależnie od wieku chorego,
- .niesteroidowe leki przeciwzapalne i doustne preparaty potasu
- .infekcyjne zapalenia jelit
- .polipy odbytnicy i okrężnicy oraz krwawienia po polipektomii endoskopowej (0,2% zabiegów)

u osób starszych >50 roku życia

- .uchyłki okrężnicy
- .niedokrwienie (zator, zakrzep) i niedokrwienne zapalenie jelita grubego
- .nowotwór jelita grubego (rak)

u osób w wieku 40 – 50 lat

- .infekcyjne zapalenia jelita grubego
- .nieswoiste zapalenia jelit
- .choroby odbytu i odbytnicy – guzki krwawnicze, szczeliny odbytu, owrzodzenia odbytnicy

Przyczyny krwawień z DOPP

Rzadkie

- .żylaki odbytu powstające wskutek nadciśnienia wrotnego, kolopatia wrotna
- .uchyłek Meckela z ektopową błoną śluzową żołądka
- .endometrioza
- .przetoka aortalno-jelitowa po protezowaniu aortalno-udowym
- .stany po radioterapii raka prostaty u mężczyzn i nowotworów dróg rodnych u kobiet
- .małopłytkowość i koagulopatie
- .zapalenia naczyń

Objawy podmiotowe i przedmiotowe. Krwawienia z GOPP

Ostre krwawienie z GOPP może mieć postać:

- wymiotów fusowatych (melaenemesis)
- wymiotów krwistych (haematemesis)
- stolca smolistego (melaena)
- stolca zmieszanego z krwią (haematocheza)
- Stolce smoliste gdy w przewodzie pokarmowym znalazło się > 100 ml krwi.
- Stolec wymieszany z krwią – krwawienie masywne z GOPP + przyspieszony pasaż jelitowy.

.W zależności od ilości utraconej krwi krwawienie może być bezobjawowe lub mogą wystąpić objawy hipowolemii (błądź, osłabienie, zawroty głowy, omdlenie, zlewne poty, spadek ciśnienia tętniczego, przyspieszenie tętna aż do wystąpienia pełnoobjawowego wstrząsu)

Stopnie niedokrwistości pokrwotocznej

Stopień pierwszy (utrata krwi < 250 ml/d)

- objawy kliniczne z reguły nie występują
- stan hemodynamiczny chorego jest stabilny
- zmniejszenie stężenia hemoglobiny nieznaczne

Stopień drugi (utrata krwi < 1000 ml/d)

- błądź powłok, osłabienie, zawroty głowy, przyspieszenie tętna, obniżenie ciśnienia tętniczego ośrodkowego ciśnienia żylnego
- stężenie hemoglobiny < 5,6 mmol/l

Stopień trzeci (utrata krwi > 1000 ml/d)

- objawy wstrząsu
- stężenie hemoglobiny < 5,6 mmol/l

Krwawienie z DOPP

- .najczęstszym objawem jest stolec z domieszką krwi
- .10% stolec smolisty, który jest typowy dla krwawienia z GOPP, źródło krwawienia może być zlokalizowane w dalszym odcinku jelita cienkiego lub bliższym odcinku jelita grubego
- .jasnoczerwona krew pokrywająca stolec wskazuje raczej na lokalizację źródła krwawienia w kanale odbytu lub końcowym odcinku odbytnicy.

Nieprawidłowości w badaniach pomocniczych

Badania laboratoryjne

- .niedokrwistość – normocytarna w ostrym, niedobarwliwa (mikrocytarna) w przewlekłym krwawieniu
- .obecność krwi utajonej w kale

Endoskopia GOPP

- .w >90% przypadków umożliwia zlokalizowanie źródła krwawienia

Endoskopia DOPP

- .podstawowym badaniem w krwawieniu z jelita grubego jest kolonoskopia
- .guzki krwawnicze zewnętrzne stwierdza się podczas badania per rectum
- .guzki wewnętrzne są najskuteczniej wykrywane podczas anoskopii lub w inwersji aparatu podczas kolonoskopii lub sigmoidoskopii
- .należy pamiętać, że jednocześnie może występować krwawienie z paru źródeł

Rozpoznanie

- Badanie per rectum musi być wykonane w każdym przypadku krwawienie z przewodu pokarmowego (krew lub smolisty stolec widoczny na palcu)
- Podstawową metodą diagnostyczną w krwawieniu z GOPP jest endoskopia wykonana w możliwie jak najkrótszym czasie od chwili wystąpienia objawów
- U chorych z krwawieniem z DOPP należy wykluczyć krwawienie z GOPP, wykonać badanie per rectum, a następnie rozważyć wskazania do kolonoskopii
- Niewykrycie ewidentnego źródła krwawienia podczas wziernikowania GOPP i DOPP wskazuje na potrzebę diagnostyki jelita cienkiego za pomocą takich metod jak: enteroskopia, endoskopia kapsułkowa, enterokliza, scyntygrafia z użyciem znakowanych izotopem erytrocytów lub angiografia.

Postępowanie doraźne

- Dostęp dożylny (najlepiej wkłucie centralne)
  - Pomiar OCŻ
  - Postępowanie p/wstrząsowe
  - Jeśli trzeba-intubacja
  - Uzupełnianie objętości utraconej krwi:
    - krystaloidy: 3ml=1ml utraconej krwi
    - koloidy: 1ml=1ml utraconej krwi
  - KKCZ jeśli utrata krwi >1500ml, utrzymanie hematokrytu > 30%

• Profilaktyka: leki osłonowe, zmniejszające wydzielanie soku żołądkowego, wczesne włączenie żywienia dojelitowego (pocjenko na OIT)

- Sonda nosowo- żołądkowa (nie w żyłkach przełyku)
- Endoskopia: koagulacja termiczna i ostrzykiwanie lekami (etanol, adrenalina)-wrzód trawienny; obliteracja (wykrzepianie żyłaków np. etanolem), banding (podwiązanie żyłaków); elektrokoagulacja lub laser-dopp
- Leczenie chirurgiczne